

B. Jørgensen: Jeg vil begynde med at udtale min Paastømmelse af, at den høitserede Minister har forelagt et Skolelovsforflag. Det er, efter min Mening, et Forflag, som er udarbejdet med stor Omhu, og som vil kunne afgive et godt Grundlag for Forhandlingen. Man har jo tidligere forsøgt at lovgive paa Skolevæsenets Omraade, uden at det er lykkedes. Jeg vil oprigtig ønske, at det denne Gang maa lykkes for os at faa et Lovforflag om Lønningforbedring for Lærerne ført igennem, thi der trænges vissehaardt til det. Jeg er ogsaa forvisset om, at Forslaget om en Forbedring af Lærernes Naar har vakt Tilfredshed rundt omkring i Landet, vel særlig blandt den Klasse, der vil faa deres Naar forbedrede, hvis Forslaget føres igennem, nemlig Lærerne, men sikkerlig ogsaa blandt den store Del af Befolkningen, da man meget godt ser, at en stor Del af Lærerne er usforvarlig lavt lønnet, og meget godt ved, at Læreren ikke kan gøre sin Gerning med Lyst og Glæde, naar han skal arbejde under trykkende Næringsforer. Jeg er saa vis paa, at det vil blive en stor, jeg kan gerne sige en bitter Skuffelse for Lærerne rundt omkring i Landet, hvis Forslaget ikke skulde blive gennemført. Jeg tror ogsaa, at Befolkningen vil være meget tilfreds dermed. Jeg vil derfor udtale det Ønske, at det maa lykkes ved gensidig Smødelommen at naa et godt Resultat — et Resultat, der kunde blive til Gavn og Velsignelse for vor Folkeskole. Det er jo ogsaa ganske sikkert, at det er paa høje Tid at gennemføre en Reform af Lærernes Lønningforhold. Rigsdagen har tidligere, som allerede omtalt, givet Lønningstillæg til Professorer ved Universitetet, til Latinskolelærerne, til Seminarlærerne og til andre Lærere ved andre Anstalter; kun Folkeskolens Lærere have maattet vente. Jeg er dog forvisset om, at ingen af de nævnte Lærere trængte eller trænge saa haardt til Lønningstillæg som Folkeskolens Lærere. Den allerførste Del af Landets Børn undervises i Folkeskolen og faa ikke anden Undervisning end den, de faa her, derfor mener jeg, at denne Skole og Undervisningen i den bør være saa god som mulig, og at denne Skole bør indrettes saaledes, at Forældrene kunne se paa den med Belvilje og Ærlighed, naar de skulle jende deres

Børn derhen. Kunne vi naa at gennemføre et Forflag, der tilfredsstiller disse Krav, da tror jeg, vi have gjort en god Gerning for vort Folk og dets Fremtid. De Herrer, som hidtil have haft Ordet, have ikke udtalt sig om Lærernes nuværende økonomiske Stilling. Jeg kunde derfor have Øyst til at dvæle et Øjeblik ved denne for at paapege, hvor nødvendigt — jeg kunde fristes til at sige, hvor paatrængende nødvendigt — det er, at der foretages en Forbedring af Lærernes Naar. Det Grundlag, hvorpaa Folkeskolelærernes Løn er ordnet, er, som bekendt, Loven af 29de Juli 1814, altsaa en Lov, der er over 80 Naar gammel. Men allerede den Rendsgerning, at Lærerne lønnes efter en Lov, der er over 80 Naar gammel, maa overbevise os om, at Lønnen nu ikke er tidssvarende. Men dertil kommer, at den Løn, som den 80-aarige Lov bestemmer, den Løn har kun de allerførreste danske Lærere i Dag. Minimumslønnen for Landskolelærere blev som bekendt i 1814 bestemt til 6 Tdr. Rug, 35 Tdr. Byg, en Jordlod til to Aker, 4—6 Aar. 128 Lispund Hø, 192 Lispund Halm, fri Bolig med Have og Brændsel samt Offer og Accidenier. Det var Lønnen efter Loven af 1814. Men som sagt, en meget stor Del af Lærerne have ikke denne Løn i 1895. I 1886, da den sidste Reguleringssum blev fastsat for Lærerne, var der her i Landet 2,949 Landskolelærere, og de manglede den Gang gennemsnitlig 111 Kr. i at være anordningsmæssige efter Skoleloven af 1814. Men i de 10 Naar, der ere gaaede siden den Tid, er Lærernes Løn sunket ganske betydeligt. Af de 2,949 Landskolelærere i 1886 havde 652 Embeder en Reguleringssum af under 1,000 Kr., og naar jeg nævner Reguleringssummen, beder jeg erindret, at det er baade med Bolig, Brændsel, Jordlod og i det hele alle Lærernes Indtægter. Der var altsaa 652 Embeder under 1,000 Kr. 1486 fra 1,000—1,500 Kr., og kun 811 over 1,500 Kr. Hvis man tager Sjælland for sig, hvor Lærerne i Reglen ere daarligst lønede, da var der i Sjælland i 1886 ikke mindre end 491 Landskolelærere under 1,000 Kr. 1,067 Embeder med fra 1,000—1,500 Kr. og kun 115 Embeder med over 1,500 Kr. Der var i hele Landet i 1886: 2,762 Første- og Enkelteembeder med en gennemsnitlig Reguleringssum af 1,340 Kr., men i Sjælland var